

[Helga Pedersen.]

slaget er af strengt juridisk beskaffenhed, og de navne, der nævnes i udvalget, borger jo for, at arbejdet er således, at man på forhånd kan antage, at der vel ikke kan være så særlig meget, man ønsker at ændre.

Om lovforslagets titel og om betegnelsen skal jeg ikke sige noget. De sagkyndige har foreslået at sætte betegnelsen „atomanlæg“ i parentes og betegnelsen „nukleare anlæg“ i spidsen, men vi kan vel godt gøre det omvendte og dog forstå hinanden.

Lovforslaget omhandler i øvrigt to principielt helt forskellige områder; de kunne for så vidt stå i to forskellige love, nemlig for det første spørgsmålet, om det pågældende anlæg skal godkendes, og for det andet spørgsmålet om erstatningsreglerne.

Jeg synes, det må være rigtigt at forlange en offentlig godkendelse af en sådan farlig virksomhed, som et atomanlæg er, men det er værd at bemærke sig, at dette ikke er ensbetydende med et koncessionssystem, hvor antallet af tilladelser afhænger af behovet for sådanne virksomheder. Begrundelsen for godkendelsen er sikkerhedshensynet, og så tilføjes der i lovtekstens § 4:

„hensyn til sikkerheden eller andre væsentlige almene interesser“.

Herved tænkes bl. a. f. eks. på byplanhensyn og militære hensyn, men det står jo ikke i lovforslagets tekst, og det kan vel ikke nægtes, at en vis mulighed for at tage almene hensyn, der rent faktisk virker som begrænsning for behovet, kunne være til stede; derfor vil jeg tro, det kunne være rimeligt at drøfte denne afgrænsning lidt nærmere i et udvalg.

I øvrigt er jeg enig i, at det er nødvendigt at have regler også om tilbagekaldelse af en given godkendelse, således som det er foreslået i lovforslagets § 6, men dette rejser det spørgsmål, om der skal gives erstatning til ejeren af den virksomhed, der eventuelt kræves nedlagt, og i bekræftende fald efter hvilke retningslinjer. Udvalget — og justitsministeriet med det — har ikke ønsket at give særlige regler herom, men henviser til gældende dansk ret, og herefter antages det jo så, at staten er ansvarlig til erstatningsbetaling, hvis dens myndigheder har begået en fejl, da en godkendelse i sin tid blev givet, og det så nu, da godkendelsen kaldes tilbage, har bevirket, at der på-

føres virksomheden et tab, og det er vel i virkeligheden den almindelige erstatningsregel, der så anvendes. Men hvordan stillingen er, når der ikke er begået en fejl ved sagens ekspedition, er tvivlsom. På indeværende tidspunkt, hvor spørgsmålet jo er udelukkende af teoretisk interesse, tror jeg imidlertid, det må være rigtigt at gå den vej, som man har gjort i lovforslaget: at undlade særlige bestemmelser herom og for så vidt overlade det til eventuelt til sin tid at være et domstolsspørgsmål.

Det siger sig selv, at en lovgivning af denne art må suppleres med visse administrative beføjelser og derfor også må give hjemmel for visse bemyndigelser, og jeg kan tiltræde det, der er bestemt herom i lovforslagets kapitel II, med en enkelt undtagelse.

Det forekommer mig noget tvivlsomt, om man i en lov, der bestræber sig på at klare meget indviklede erstatningsproblemer vedrørende atomanlægs skadevoldende virksomhed, bør overlade det selv midlertidigt — man afventer jo en udvalgsbehandling om spørgsmålet, kan jeg forstå — til statsministeren administrativt at bestemme erstatningsregler for de i § 9 nævnte nukleardrevne transportmidler, altså bl. a. atomdrevne skibe, således som den ærede ordfører for socialdemokratiet var lidt inde på. Jeg har forstået det sådan, at man vist afventer afslutningen af visse konventionsforhandlinger, men måske kunne man enten i dag eller eventuelt i udvalget få lidt nærmere udtalelser fra den højtærede minister om dette spørgsmål.

Derefter vil jeg gøre nogle bemærkninger om selve erstatningsreglerne. Når man læser disse snægtelig meget vanskelige regler, må man jo straks erindre sig, at det, der her foreslås, er særlige, for skadelidte ekstra betryggende erstatningsregler. Bagved ligger vore almindelige erstatningsregler, som træder frem i de tilfælde, der ikke måtte passe ind i lovforslagets eller konventionens mosaik. Helt prisgivet bliver den skadelidte altså ikke, selv om lovforslagets regler skulle svigte. Vi står over for områder, der er næsten ukendte i erstatningsretten. Vi tror efter de sagkyndiges udtalelser på, at risikoen for, at skader vil indtræde, kun er ringe, men på den anden side ved vi, at de skader, der kan indtræde,